

9. Valsts loma ekonomikā	Vārds	
	Uzvārds	
	Klase	Datums
	Punkti	Vērtējums

I variants

1. Apvelciet pareizās atbildes burtu (katram jautājumam ir tikai viena pareiza atbilde). (4 punkti)

<p>1. Pēc Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā valsts kopbudžeta galvenais ieņēmuma avots ir:</p> <p>a) nodokļu ieņēmumi;</p> <p>b) samaksa par valsts iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem;</p> <p>c) saņemtie līdzekļi no Eiropas Savienības strukturālajiem fondiem;</p> <p>d) iekasētās valsts un pašvaldību nodevu summas.</p> <p>2. Iedzīvotāju ienākuma nodoklis Latvijā ir:</p> <p>a) progresīvais nodoklis;</p> <p>b) regresīvais nodoklis;</p> <p>c) proporcionālais nodoklis;</p> <p>d) nevar noteikt.</p>	<p>3. Lafēra līkne parāda sakarību starp:</p> <p>a) nodokļa ieņēmumiem un nodokļa likmi;</p> <p>b) iedzīvotāju ienākumiem (%) un iedzīvotāju skaitu (%);</p> <p>c) naudas pieprasījumu un procenta likmi;</p> <p>d) cenu un pieprasījuma daudzumu.</p> <p>4. Kurš piemērs vislabāk ilustrē sabiedriskās lietošanas precī?</p> <p>a) Luksofors.</p> <p>b) Pasaules čempionāts hokejā.</p> <p>c) Ekonomiskas automašīnas.</p> <p>d) Datora remonta pieteikšanas iespējas pa telefonu.</p>
---	---

2. Ierakstiet pirms skaidrojuma terminus. (3 punkti)

- – preces, kas tiek kopēji lietotas un kuru pastāvēšanu veicina vai nodrošina valsts.
- – nodokļa likme, kas samazinās, palielinoties ienākumam.
- – obligāts maksājums budžetā kā atlīdzība par nodrošinājumu, ko valsts vai pašvaldības institūcijas devušas uzņēmējdarbībai, vai par sniegtajiem pakalpojumiem, kā arī likumos paredzētiem speciāliem mērķiem.

3. Uzrakstiet, kura no valsts funkcijām minēta katrā no situācijām. (4 punkti)

Situācija	Valsts funkcija
Uz cigarešu paciņām valsts obligāti prasa rakstīt par to kaitīgumu.	
Liene saņem bērna kopšanas pabalstu.	
Uzņēmums saņēma valsts subsīdijas.	
Latvijā pieņemti likumi, kuri regulē komercdarbību.	

4. Kurš no nodokļiem ir tiešais un kurš netiešais? Ielieciet "X" pretī pareizai atbildei. (3 punkti)

Nodoklis	Tiešais nodoklis	Netiešais nodoklis
Nekustamā īpašuma		
Muitas		
Vieglo automobiļu un motociklu		

5. Ervīnam darba devējs sola bruto algu Ls 400. Cik liela būs Ervīna neto alga, ja viņam ir divi skolas vecuma bērni, no kuriem viens ierakstīts sievas algas grāmatiņā, bet otrs viņa? Ervīna sieva saņem minimālo algu. Parādiet aprēķina gaitu. (8 punkti)

- Sociālās apdrošināšanas iemaksas%, Ls
- Ar nodokli neapliekamais minimums, atvieglojumi par apgādājamajiem, Ls
- Iedzīvotāju ienākuma nodokļa bāze, Ls
- Iedzīvotāju ienākuma nodoklis%, Ls
- Saņemtā neto darba alga, Ls
- Sociālās apdrošināšanas iemaksas, kuras maksā darba devējs%, Ls
- Cik Ls izmaksā darba devējam Ervīna algošana? Ls.....
- Cik liela ir Ervīna sievas bruto alga? Ls

6. Uzņēmums “Straume” šo mēnesi ir strādājis veiksmīgi. Peļņa pirms uzņēmuma ienākuma nodokļa nomaksas ir Ls 600 000. Aprēķiniet uzņēmuma neto peļņu. Parādiet aprēķina gaitu. (3 punkti)

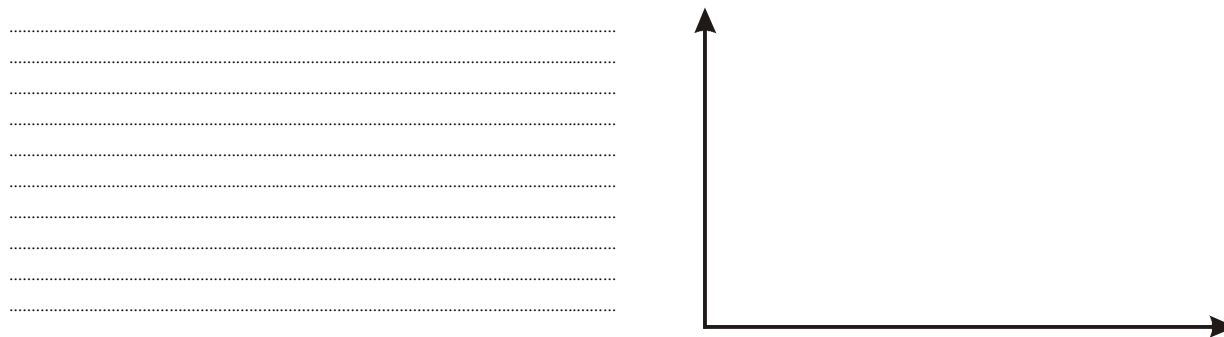
Uzņēmuma ienākuma nodokļa likme ir%
 Uzņēmums samaksās uzņēmuma ienākuma nodokli, Ls
 Uzņēmuma neto peļņa, Ls

7. Preces vērtība bez pievienotās vērtības nodokļa (PVN) ir 27 000. Cik būs jāmaksā par precī? Parādiet aprēķina gaitu. (3 punkti)

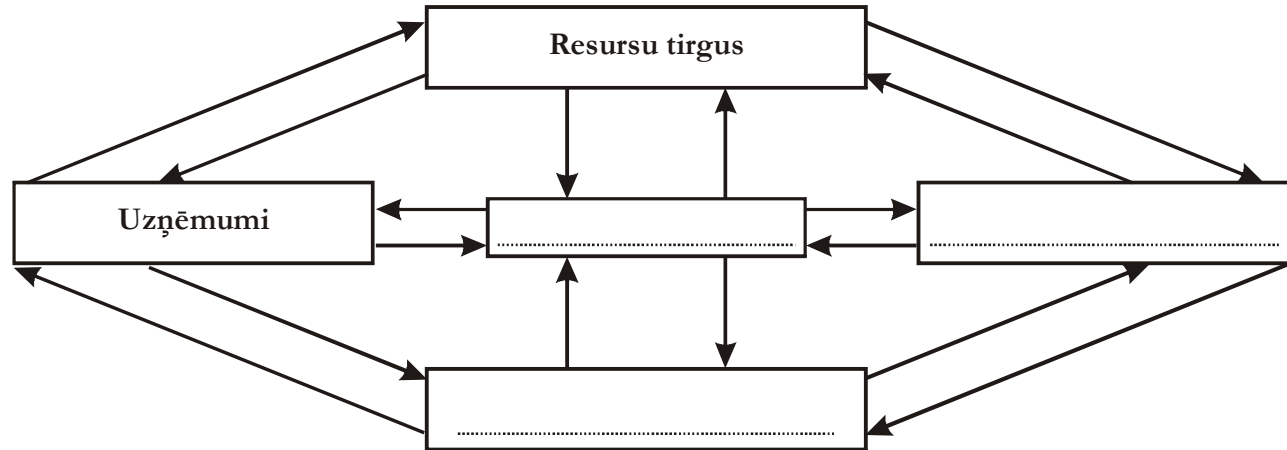
Juris par pārtiku samaksāja Ls 28. Cik lielu PVN viņš samaksāja?

 Jana nopirka pārtiku, par kuru samaksāja pievienotās vērtības nodokli Ls 4,50. Cik Ls viņas samaksāja par precī?

8. Uzzīmējiet Lafēra līkni, pierakstiet visus nepieciešamos apzīmējumus. Uzrakstiet, kādu likumsakarību parāda Lafēra līkne. (3 punkti)

9. Izmantojot riņķveida plūsmu, izpildiet uzdevumu. (4 punkti)

- Ierakstiet kvadrātos trūkstošo.
 Ar cipariem ierakstiet katras norises kārtas numuru attiecīgajā modeļa sektorā.
- 1) Pašvaldības sporta skola atveda no veikala 10 jauna futbola bumbas.
 - 2) Zemnieku saimniecība “Strauti” saņem valsts subsīdijas.
 - 3) Jānis maksā nekustamā īpašuma nodokli.
 - 4) Skolotājs Pēteris meklē darbu.

10. Izvēlieties vienu no valdības funkcijām un argumentētā esejā aprakstiet, kā Latvijas valdība pilda šo funkciju. (12 punkti)

9. Valsts loma ekonomikā <i>II variants</i>	Vārds	
	Uzvārds	
	Klase	Datums
	Punkti	Vērtējums

1. Apvelciet pareizās atbildes burtu (katram jautājumam ir tikai viena pareiza atbilde). (4 punkti)

<p>1. Latvijā lielākā nodokļu likme ir:</p> <p>a) iedzīvotāju ienākuma nodoklis;</p> <p>b) pievienotās vērtības nodoklis;</p> <p>c) sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas;</p> <p>d) uzņēmuma ienākuma nodoklis.</p> <p>2. Valsts iejaukšanās pakāpi ekonomikā vislabāk raksturo:</p> <p>a) naudas summa, kuru valdība tērē sabiedriski lietojamo preču iegādei;</p> <p>b) naudas summa, kuru valdība iztērēja, salīdzinot ar iepriekšējo gadu;</p> <p>c) nodokļu summa, kuru iekasē valsts;</p> <p>d) valdības izdevumi % no IKP.</p>	<p>3. Latvijā obligātās sociālās apdrošināšanas iemaksas (sociālo nodokli) maksā:</p> <p>a) tikai darba ņēmēji;</p> <p>b) tikai darba devēji;</p> <p>c) gan darba ņēmēji, gan darba devēji;</p> <p>d) tikai nodarbinātie privātajos uzņēmumos.</p> <p>4. Lorenca līkne parāda sakarību starp:</p> <p>a) nodokļa ieņēmumiem un nodokļa likmi;</p> <p>b) iedzīvotāju ienākumiem (%) un iedzīvotāju skaitu (%);</p> <p>c) naudas pieprasījumu un procenta likmi;</p> <p>d) cenu un pieprasījuma daudzumu.</p>
---	--

2. Ierakstiet pirms skaidrojuma terminu. (3 punkti)

- – maksājumi, kas nav saistīti ar preču un pakalpojumu, kā arī ražošanas faktoru tirdzniecību (pensijas, pabalsti, stipendijas...).
- – preču un pakalpojumu apmaiņa, par ko netiek informēts ieņēmumu dienests.
- – nodokļa likme, kas pieaug, palielinoties ienākumam.

3. Uzrakstiet, kura no valsts funkcijām minēta katrā no situācijām. (4 punkti)

Situācija	Valsts funkcija
Ivars ir bezdarbnieks un saņem bezdarbnieka pabalstu.	
Latvijā darbojas antimonopola likumdošana.	
Valsts prasa, lai alkoholisko dzērienu reklāmas būtu atgādinājums par to kaitīgumu.	
Pilsētā iekārtoja jaunu bērnu rotaļu laukumu.	

4. Kurš no nodokļiem ir tiešais un kurš netiešais? Ielieciet "X" pretī pareizai atbildei. (3 punkti)

Nodoklis	Tiešais nodoklis	Netiešais nodoklis
Iedzīvotāju ienākuma		
Akcīzes		
Sociālās apdrošināšanas iemaksas		

5. Kristas darba devējs sola bruto algu Ls 500. Cik liela būs Kristas neto alga, ja viņai ir trīs skolas vecuma bērni, no kuriem divi ierakstīts Kristas algas grāmatīnā, bet trešais viņas vīra? Kristas vīrs saņem minimālo algu. Parādiet aprēķina gaitu. (8 punkti)

- Sociālās apdrošināšanas iemaksas%, Ls
- Ar nodokli neapliekamais minimums, atvieglojumi par apgādājamajiem, Ls
- Iedzīvotāju ienākuma nodokļa bāze, Ls
- Iedzīvotāju ienākuma nodoklis%, Ls
- Saņemtā neto darba alga, Ls
- Sociālās apdrošināšanas iemaksas, kuras maksā darba devējs%, Ls
- Cik Ls izmaksā darba devējam Kristas algošana? Ls.....
- Cik liela ir Kristas vīra bruto alga? Ls

6. Uzņēmums “Mēbeles” šo mēnesi ir strādājis veiksmīgi. Peļņa pirms uzņēmuma ienākuma nodokļa nomaksas ir Ls 400 000. Aprēķiniet uzņēmuma neto peļņu. Parādiet aprēķina gaitu. (3 punkti)

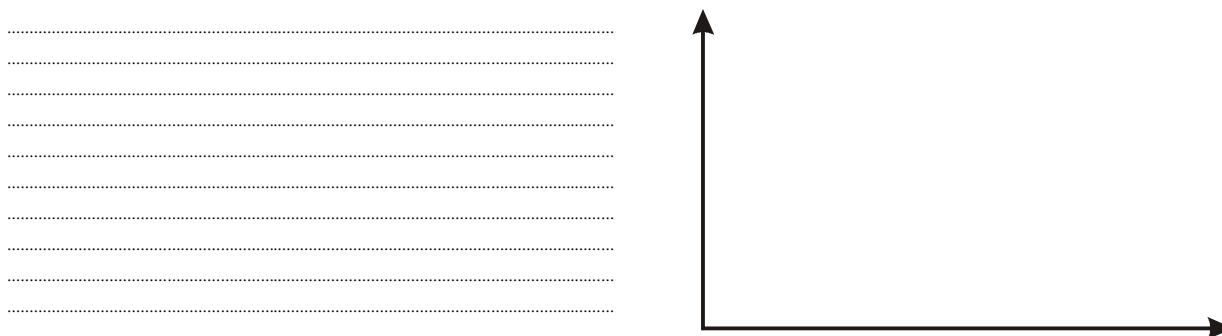
Uzņēmuma ienākuma nodokļa likme ir%
 Uzņēmums samaksās uzņēmuma ienākuma nodokli, Ls
 Uzņēmuma neto peļņa, Ls

7. Preces vērtība bez pievienotās vērtības nodokļa (PVN) ir 400. Cik būs jāmaksā par precī? Parādiet aprēķina gaitu. (3 punkti)

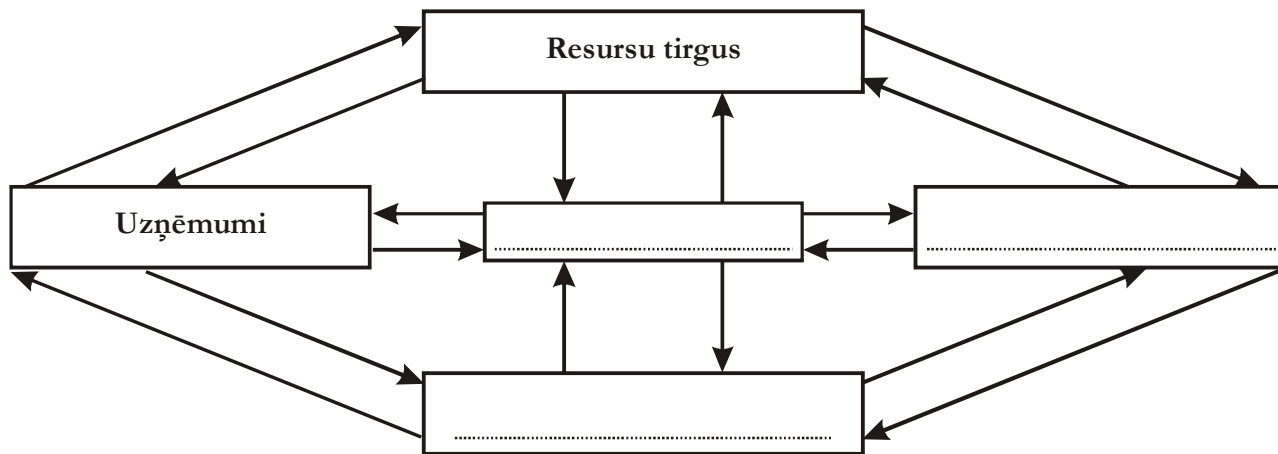
.....
 Juris par kurpēm samaksāja Ls 36. Cik lielu PVN viņš samaksāja?.....

Ella nopirka pārtiku, par kuru samaksāja pievienotās vērtības nodokli Ls 2,7. Cik Ls viņas samaksāja par precī?

8. Uzzīmējiet Lorenca līkni, pierakstiet visus nepieciešamos apzīmējumus. Uzrakstiet, kādu likumsakarību parāda Lorenca līkne. (3 punkti)

9. Izmantojot riņķveida plūsmu, izpildiet uzdevumu. (4 punkti)

Ierakstiet kvadrātos trūkstošo.

Ar cipariem ierakstiet katras norises kārtas numuru attiecīgajā modeļa sektorā.

- 1) Uzņēmums “ABC” maksā valstij nodokļus.
- 2) Pensionāre Lilīta katru mēnesi saņem pensiju.
- 3) Valsts iestāde atved no veikala 6 jaunus datorus.
- 4) Skolotāja Kļaviņa katru mēnesi saņem darba algu.

10. Izvēlieties vienu no valdības funkcijām un argumentētā esejā aprakstiet, kā Latvijas valdība pilda šo funkciju. (12 punkti)

Pārbaudes darba “Valsts loma ekonomikā” vērtēšanas kritēriji

Uzdevums	Kritēriji	Punkti
1.	Par katru pareizu atbildi testā 1 punkts	4
2.	Par katru pareizi ierakstītu terminu 1 punkts	3
3.	Par katru pareizi ierakstītu valsts funkciju 1 punkts	4
4.	Par katru pareizi atzīmētu nodokļa veidu 1 punkts	3
5.	Par katru pareizu aprēķinu, parādot aprēķina gaitu, 1 punkts Pareizi ierakstīta minimālā bruto alga 1 punkts	8
6.	Pareiza nodokļu likme 1 punkts Par katru pareizu aprēķinu, parādot aprēķina gaitu, 1 punkts	3
7.	Par katru pareizu aprēķinu, parādot aprēķina gaitu, 1 punkts	3
8.	Par pareizi uzzīmētu līkni 1 punkts Pareizi asu apzīmējumi 1 punkts Par pareizu skaidrojumu 1 punkts	3
9.	Par katru pareizu situācijas attēlošanu shēmā 1 punkts	4
10.	Eseju labo atbilstoši eksāmena kritērijiem	12